

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	29 augustus 2017	REFERENTIE	J. Blom
ONS NUMMER	81BD9D37	DOORKIESNUMMER	06 - 218 44 459
NUMMER PS	2017RGW93	E-MAILADRES	Jeroen.Blom@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen	PORTEFEUILLEHOUDER	Maasdam-Hoevers

Onderwerp Statensbrief: Overleg gemeenten inzake Retailvisie

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

Afgelopen juni hebben wij in het kader van de in voorbereiding zijnde provinciale Retailvisie met vrijwel alle Utrechtse gemeenten gesproken. De gesprekken zijn in drie bestuurlijke overleggen gevoerd, waarin met de gemeenten van de U10, de Regio Amersfoort en de overige Utrechtse gemeenten (incl. de Regio FoodValley) van gedachten is gewisseld over de verdere uitwerking van het provinciale retailbeleid. Het doel van de bestuurlijke overleggen was tweeledig: enerzijds kennis in te winnen over de gemeentelijke aanpak van de retailopgave, anderzijds om de gemeenten de mogelijkheid te bieden wensen dan wel zorgen naar voren te brengen over het huidige en nog (in de Retailvisie) vast te leggen provinciale beleid ten aanzien van detailhandel. Met deze overleggen is de eerste invulling gegeven aan motie 94, die bij de vaststelling van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening is aangenomen (zie Voorgeschiedenis).

Voorgeschiedenis

De afgelopen twee jaar heeft bij verschillende gelegenheden ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de provincie, gemeenten en het bedrijfsleven. Deze overleggen hebben betrekking gehad op informatievoorziening (o.a. de presentatie van het Koopstromenonderzoek 2016), maar ook op het uitwisselen van ervaringen. Tevens is gesproken over de inzet van het ruimtelijk instrumentarium van de provincie, zoals uiteindelijk vastgelegd in de herijkte PRS/ PRV. Tijdens de behandeling van de PRS/PRV in Provinciale Staten op 12 december 2016 is een motie (nr. 94) aangenomen waarin uw Staten Gedeputeerde Staten hebben opgedragen om met de gemeenten en regio's te komen tot heldere afspraken over de opgave, het proces, de rollen en borging van de lokale en regionale inbreng in de provinciale Retailvisie. In de motie zijn GS opgedragen hierover een terugkoppeling te geven aan de Staten.

Essentie / samenvatting:

Tijdens de recente overleggronde hebben alle gemeenten aangegeven dat zij op lokaal en/ of op regionaal niveau actief zijn om de leegstand van winkelruimte tegen te gaan.

De opgaven per gemeenten zijn verschillend. In gemeenten met kleine kernen speelt vooral het vraagstuk hoe het lokale voorzieningenniveau op peil gehouden kan worden. Middelhete gemeenten worden ermee geconfronteerd dat hun centra die voorheen ook een (beperkte) regionale functie hadden, een steeds lokaler

verzorgingsgebied krijgen en lijken vooral ondersteuning te kunnen gebruiken om deze transitie in goede banen te leiden.

Op regionaal niveau zijn (op het niveau van het dagelijks bestuur) door de Regio Amersfoort en de Regio FoodValley regionale afspraken gemaakt. Ook de regio U10 zal naar verwachting op korte termijn afspraken vastleggen. Deze regionale afspraken hebben vooral betrekking op het tegengaan van verdere uitbreiding van het areaal perifere detailhandel en het in regionaal verband afstemmen van grotere, nieuwe detailhandelsontwikkelingen. De meeste gemeenten ondervinden vooralsnog geen knelpunten als gevolg van de huidige provinciale ruimtelijke regelgeving en vinden deze afdoende. Alleen de Regio Amersfoort is voorstander van een aanvullende meter-voor-meterregeling. Eventuele verdergaande ruimtelijke regulering door de provincie wordt door gemeenten ongewenst beschouwd. De meeste gemeenten hebben nog ruim voldoende plancapaciteit voor detailhandel in volumineuze goederen om in door hen gewenste nieuwbouw te kunnen voorzien.

Gemeenten zijn bij de aanpak van winkelgebieden afhankelijk van marktpartijen, zoals vastgoedeigenaren, retailketens, winkeliers en financiers. Vrijwel alle gemeenten zijn om die reden van mening dat oplossingen lokaal maatwerk vereisen. Met ondernemers en vastgoedeigenaren wordt door gemeenten gezocht naar mogelijkheden om meer mensen naar de bestaande winkelcentra te krijgen. De inzet is daarmee vooral gericht op de aanpak van de huidige leegstand en niet op de verwachte toename van de leegstand van winkelruimte. De meerwaarde van een provinciale benchmark van de toekomstbestendigheid van winkelgebieden wordt dan ook niet breed onderkend als hulpmiddel voor gemeentelijk beleid.

De ondersteunende rol van de provincie wordt door gemeenten zeer gewaardeerd. Genoemd zijn projecten als het Koopstromenonderzoek 2016 en de procesondersteuning zoals wordt geboden bij enkele projecten in het kader van het Programma Binnenstedelijke Ontwikkeling. Ook de bijeenkomsten van de zogenaamde Kopgroep Retail, waarin overheden en marktpartijen elkaar treffen, worden door de daarin vertegenwoordigde gemeenten als zeer waardevol ervaren. Diverse gemeenten hebben aangegeven hulp te kunnen gebruiken bij het antwoord op de vraag welke gemeentelijke ruimtelijke instrumenten bruikbaar zijn voor het tegengaan van winkelleegstand en bij het afwegen van de juridische en financiële gevolgen ervan. Vooral middelgrote gemeenten zien in provinciale ondersteuning in de vorm van netwerk, proceskennis en financiële ondersteuning, een belangrijke partnerrol voor de provincie weggelegd.

Financiële consequenties

N.v.t.

Vervolgprocedure/voortgang

Vanwege de door de gemeenten en ons gedragen wens om te komen tot een gedragen en goed afgestemd retailbeleid, is afgesproken dat in september 2017 nog een tweede overlegronde zal plaatsvinden. In deze overleggen zal specifiekere worden ingegaan op de door ons voorgenomen inhoud van de Retailvisie. Het doel hiervan is om het draagvlak voor de Retailvisie te verbreden, zodat de gemeenten en de provincie zoveel mogelijk op één lijn zitten bij de aanpak van de problematiek en het benutten van de kansen in de retail. Wij zullen, voorafgaand aan het aanbieden van het Statenvoorstel Retailvisie, echter géén formele afspraken met gemeenten maken als gevolg van deze gesprekken. Dit zou de doorlooptijd en complexiteit van het proces onnodig vergroten. Samen met de eerste overlegronde wordt invulling gegeven aan de onder 'Aanleiding' genoemde motie. Het gelasten van een tweede overlegronde heeft tot gevolg dat de Retailvisie niet eerder dan december 2017 aan uw Staten kan worden aangeboden.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,